

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၤ

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒုသဝီပုၤ

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ

လါဒံၣ်စဲဘၣ် ၂၁သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 22-218-13

ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ- ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြဲးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) ခးကျိဖးဒိၣ် ဘၣ်ဒိသဝီဖိခံၣ်အကျါသံဝဲတဂၤ ဖဲလါယနူၤအါရံၤ ၂၀၂၂နံၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်.

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးဖဲ လါယနူၤအါရံၤ ၂၀၂၂နံၣ် လၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုသထူၣ် ကီၢ်ရ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါယနူၤအါရံၤ စသီ, ၂၀၂၂နံၣ်အနံၤ ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြဲးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) အပုၤသးဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢ သးဟူးဂဲၤဟ့ၣ်တၢ်ကလုာ် (MOC)နီၣ်ဂံၢ်(၈) ခးကျိဖးဒိၣ်အဃိ ဘၣ်ဒိသဝီပုၤမ့ၢ်တဂၤဒီးအလံၤခွါဂံၢ်တဂၤ လၢအအိၣ်လၢ က---သဝီ, ဃ---ကရူၢ်န့ၣ်လီၤ. အလံၤခွါမ့ၢ်ကိညာ်လီၤဘၣ်ဆၣ်, အဖံတခီစူးကွံာ်အသးဖဲအလဲထီၣ်တၢ် ဆါဟံၣ်ပုၤထီၣ် ၉ သီဝါအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.¹

(၁) တပတီၢ်- တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကလုာ်	တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ဒီးတၢ်သံတၢ်ပုၤအိၣ်ထီၣ်ခိဖျါတၢ်ခးကျိဖးဒိၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးမုၢ်နံၤမုၢ်သီ	လါယနူၤအါရံၣ် စသီ, ၂၀၂၂နံၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရူၢ်, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရ့ၣ်)	က---သဝီ, ဃ---ကရူၢ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ လါယနူၤ ၂၀၂၂နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤသကိး တၢ်တဂၤ ဖဲ ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ် အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၤ KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ် အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပုၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအီၤလၢအဝဲနီၢ် ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအထီၣ်အီၤ ဖဲ ပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

ပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤ		
မံၤ	နီၢ်ခ---	စီၤဂ---
သးနံၣ်	၈၈နံၣ်	၇နံၣ်
မုၢ်/ ခွါ	မုၢ်	ခွါ
ကလုာ်	ကညီ	ကညီ
ဟံၣ်ဖီဃီဖီ အိၣ် / တအိၣ်	ထီၣ်ပှၤ	သဘျူ
တၢ်ဖိးတၢ်မၤ	အိၣ်ဘျးလၢတၢ်မၤ	ကိၣ်ဖိ
တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ	ဘျးဒး	ဘျးဒး
တၢ်ဟံၣ်မူဒါ/ လီၤလၢ	သဝီဖိ	သဝီဖိ
အိၣ်ဆိးဒူသဝီ	က--- သဝီ	က--- သဝီ

ပှၤလၢအမၤအပယုၣ်တၢ်တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤ				
မံၤ	လီၤလၢ	သုးကျိၤ/ သုးရ့ၣ် / သုးတြိၤ	အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလီၤကျဲး ဒုးသုးကလၢ	အခိၣ်အမံၤဒီးလီၤလၢ
တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ	ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြဲးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) သုးဟူၤဂဲၤဟ့ၣ်တၢ်ကလုာ် နီၣ်ဂံၢ် (၈), ကျိဖးဒိၣ်သုးမုၢ်	ပုၤနဲတီသုးကလၢလၢအိၣ် လၢပုၤနဲတီသဝီ, သထူၣ် ကီၢ်ဆၣ်, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်	တသ့ၣ်ညါ

(၂) တပတီၢ်- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရဲပုးပှၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ တဆိဘၣ်တဆိတက့ၢ်.
 တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်အလီၢ်ခံ ဃ---ကရူၢ်ခိၣ်, လၢအမံၤမ့ၢ် စီၤင---တၢ်လဲၤမၤတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီးသဝီဖိလၢအဘၣ်ဒိတ
 ဖၣ် ဒီးမၤစ့ၢ်ကီးတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖီဃီဖိတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ KHRG ပျီပှၤပှၤထၢတၢ်က
 စီၣ်ဆဲးကျိးဒီးသဝီသးပှၤလၢလီတဲစိ ဒီးဟံးန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးတၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢသဝီသးပှၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံ KHRG
 ပှၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိတၢ်က ဆဲးကျိးဒီးဟံၣ်ဖီဃီဖိအကျိၤတၢ်က လၢအမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်ပိာ်ခွါ (၇) နံၣ်တၢ်ကအပၢ် လၢကမၤလီၤ
 တၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၂. ကွဲးနီၣ်ပှၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲးဒဲးလဲၣ်.
 တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ဃ--- သဝီသးပှၤဟ့ၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ် KHRG ပျီပှၤပှၤထၢတၢ်ကစီၣ် မၤလီၤတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးစီၤဆ---
 လၢအမ့ၢ်စီၤဂ--- အပၢ် ဒီးနီၢ်ခ--- အမၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၃) တပတီၢ်- ပၢ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်

ပၢ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်.

ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၈သီ, ၂၀၂၂န့ၣ် မ့ၢ်ဟါလီၤ ၇န့ၣ်ရံၣ် ၁၀မံးနံးအဆၢကတီၢ် MOC နီၣ်ဂံၢ် (၈) လၢအမ့ၢ် SAC အပုၤသးဖိလၢ အအိၣ်ပုၤနဲတီၤသးကလၢ, ပုၤနဲတီၤသဝီ, မိလ့ကရူၢ်, သထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ခးနါစိထးတထံၣ်ဒီးလီၤ ဘၣ်ဝဲလၢ က--- သဝီ, ဃ--- ကရူၢ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ခ--- လၢအသးနံၣ်အိၣ်၈၈န့ၣ်လၢအ အိၣ်လၢ ခ--- သဝီတဂၤ ဒီးအလံၤခွါလၢအသးနံၣ်အိၣ် (၇) နံၣ် လၢအမ့ၢ် စီၤဂ--- တဂၤဘၣ်ဒိၣ်ဝဲဒီးမိထးက့သ့ၣ်တဖၣ် ဖဲမိထးလီၤတၢ်ဘူးဒီးအဟံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တလၢဘၣ်အဃိ တချူးလၢမိထးလီၤတၢ်ပိၣ်ဖး ထီၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ် ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်လဲၤဃ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ပူၤတချူးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖံးပုၤတဂၤအံၤဘၣ်ဒိၣ်ဝဲဖဲအဟၢဖဲလၢဒီး အလံၤခွါတဒိဘၣ်ဒိၣ်ဝဲဖဲအဟံးဃံလၢအထွဲတကပၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲဖဲဒီးအလံၤခွါဘၣ်ဒိၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ သဝီဆူၣ်ချ့ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် မၤကဆိန့ၢ်အတၢ်ပူၤလီၢ် ဒီးဟ့ၣ်အိၣ်အဝဲသ့ၣ်ကသံၣ်မၤကဆါလီၤတၢ်ဆါ တချူးလၢတၢ်ဆုၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဂီၤတၢ်ဆါဟံၣ် (ပလၢ တီၤတၢ်နဲၤတၢ်ဆါဟံၣ်) လၢအအိၣ်လၢဖျါဂီၤသဝီ, ဟးတရဲၤ(ဟးတလဲၤ)ကရူၢ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤ.

တချူးလၢယနူၤအါရံၤ ၉သီ, ၂၀၂၂န့ၣ်အဆၢကတီၢ်, သဝီဖိလၢအဘၣ်ဒိတဖၣ် ဃုဒီးလဲဝဲ က--- သဝီဖိတဂၤအသိလ့ၣ် ဒီးသိလ့ၣ်ကစၢ်လဲၤနီၣ်ဆုၢ်အိၣ်လၢ ဖျါဂီၤတၢ်ဆါဟံၣ် လၢအမံၤမ့ၢ် ၁၆လီၢ်မံတၢ်ဆါဟံၣ် လၢအဒုၣ်စၢၤယံၤဝဲသိလ့ၣ်ကျဲ ၁န့ၣ်ရံၣ် န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ခ--- ဒီးန့ၢ်တၢ်ကူဆါယါဘျါယံၤဝဲတနွံဘျဲ(တနွံဒီး ၂သီ)ဘၣ်ဆၣ်လၢခံအဝဲစူးကွံၣ်အသးဒီဖျါလၢအဝဲ ဘၣ်ဒိနး တလၢအဃိၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤဂ---ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်ယံၤဝဲ၃သီန့ၣ်လီၤ. မိထးက့သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ထူးထီၣ်ကွံၣ်အိၣ် လၢအလံၤ ခွါဟံးဃံး ဒီးအဝဲဘျါက့ၤဝဲဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. SAC အသးသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ပုၤခးလီၤမိထးဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးပုၤမၤကမၣ်တၢ် ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်တဟ့ၣ်မၤစၢၤပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ် လၢတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိဃိဖိလၢ အဒီးသန့ၤ ထီၣ်အတၢ် လုၢ်အိၣ်သးသမူလၢ တၢ်ထူစံၣ်မၤဃုးအံၤ ဘၣ်ထူးထီၣ်တၢ်ကူဆါယါဘျါအတၢ်လၢာ်ဘျဲလၢာ်စ့ၤလၢ အနီၣ်ကစၢ် ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢာ်ဘျဲလၢာ်စ့ၤလၢတၢ်ကူဆါယါဘျါအဂီၢ်ခဲလၢာ်ဝဲ ၄၇၀,၀၀၀က့ၣ် ဒီးတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤပုၤလၢ တၢ်လဲၤ ထီၣ်တၢ်ဆါ ဟံၣ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးလၢာ်ဝဲ ၃၀,၀၀၀ က့းန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအိၣ်ကူး ၂၀၂၂န့ၣ်အဆၢကတီၢ် ဟံၣ်ဖိဃိဖိဟ့ၣ်တူၢ်ဝဲ တၢ်ကူဆါယါဘျါ အတၢ်လၢာ်ဘျဲလၢာ်စ့ၤခဲလၢာ်လံန့ၣ်လီၤ.

ဒီဖျါလၢ SAC သးခးနါစိထးလၢ က--- ကရူၢ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤခဲအံၤခဲအံၤအဃိ သဝီဖိတနီၤဘၣ် ခူၣ်တၢ်ပူၤလၢအဟံၣ်ဖိလၢန့ၣ်လီၤ. KHRG ပုၤထၢတၢ်ကစီၣ်ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ စးထီၣ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲအလီၢ်ခံ တၢ်ခးလီၤ ကျိဖးဒိၣ်လၢ က--- သဝီ တအိၣ်ဒီးနီၣ်တဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၄) တပတီၢ်- တၢ်ဃုန့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤခါ, ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပက သုတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲဒ်လဲၣ်.

ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဟံၣ်ဖိဃိဖိအကျိၤတဂၤ ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢ KHRG ကသုဒီးရၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤ.

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၤဖဲ လါယနူၤအါရံၤ ၉သီ, ၂၀၂၂နံၣ် ဒီးဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိ ၂၀၁၀လၢအဘၣ်ဒိဒီးမိထးက့ ဖဲလါယနူၤအါရံၤ ၈သီ, ၂၀၂၂နံၣ် ဒီးအိၣ်ဝဲလၢ က--- သဝီ, ဃ--- ကရူၢ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢစုစ့ၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ စီၤၤ--- လၢအသးနံၣ်အိၣ် (၇)နံၣ် ဒီးတၢ်ဂီၤလၢစုထွဲတခီ မ့ၢ်ဝဲနီၢ်ခ--- လၢအသးနံၣ်အိၣ် ၈၈နံၣ်ဒီးအဝဲစူးကွံၣ်အသးဖဲအဒိးကူဆါယါဘျါအသးဖဲတၢ်ဆါဟံၣ်အဆၢကတီၢ် ဒီဖျါလၢအဘၣ်ဒိန့ၢ်အသိန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ - လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိၣ်
ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျါတဖုလၢအၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျါန့ၣ် လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကပာ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမုၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khr.org အပူၤသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.